

MEDIACJE RODZINNE

Fundacja TAURUS

Mediacja jest jednym ze sposobów polubownego rozwiązania sporu. Ma ona na celu doprowadzenie skonfliktowanych stron do wypracowania akceptowanego przez wszystkich porozumienia, które przybiera formę ugody. Mediacja odbywa się poza salą rozpraw i jest szansą na szybsze i satysfakcjonujące dla obu stron sporu rozstrzygnięcie istniejącego konfliktu. Mediacje mają duże zastosowanie w sprawach z zakresu prawa rodzinnego, w tym w szczególności w sprawach o rozwód lub separację, w sprawach o alimenty, o uregulowanie kontaktów z małoletnim dzieckiem czy w postępowaniach związanych z wykonywaniem władzy rodzicielskiej. Mediacja jako alternatywny sposób rozwiązania sporu w sprawach rodzinnych zyskuje na popularności.

Rodzaje mediacji:

Mediacja może być podjęta na dwa sposoby:

1. na mocy umowy stron o mediację,
2. na mocy postanowienia sądu.

W pierwszym wymienionym przypadku umowa o mediację zawierana jest gdy skonfliktowane strony nie wystąpiły jeszcze na drogę sądową (mediacja pozasądowa). Jeśli na tym etapie strony decydują się wypracować porozumienie przed mediatorem, bez uprzedniego angażowania sądu, istnieją spore szanse, że mediacje odniosą pozytywny skutek. Skierowanie stron do mediacji na podstawie postanowienia sądu ma miejsce już w toku postępowania sądowego np. w sprawie o rozwód czy o alimenty, czyli następuje już po złożeniu pozwu albo wniosku do sądu.

Zasady mediacji:

Mediacja odbywa się z poszanowaniem następujących zasad:

1. dobrowolny udział w mediacji – nikt nie może nikogo zmusić do udziału w mediacjach, każda ze stron zobowiązana jest wyrazić zgodę na zastosowanie mediacji;
2. bezstronność mediatora – mediator pomaga skonfliktowanym osobom w wypracowaniu porozumienia i nie może opowiadać się po stronie jednej z nich, jego zadaniem jest zagwarantowanie równości stron podczas mediacji;
3. neutralność mediatora – mediator musi powstrzymać się od narzucania stronom sposobu rozwiązania ich sporu;
4. poufność mediacji – wszelkie informacje, które zostały ujawnione podczas mediacji pozostają wyłącznie między osobami uczestniczącymi w mediacji i nie mogą być przekazywane sądowi czy osobom trzecim. Protokół z przebiegu mediacji, sporządzany przez mediatora, zawiera wyłącznie informacje o charakterze formalnym (podanie daty i miejsca spotkań, czy mediacja zakończyła się zawarciem ugody);
5. akceptowalność – strony biorące udział w mediacji muszą akceptować zarówno osobę mediatora jak i udział w postępowaniu mediacyjnym.

Mediacje rodzinne – rodzaje spraw:

1. W sprawach o rozwód lub separację – strony do mediacji kieruje sąd okręgowy przed którym toczy się postępowanie; jeśli mediacja odbywa się na podstawie umowy o mediację to strony mogą wypracować plan wychowawczy, który łącznie z protokołem z mediacji stanowić będzie załącznik do pozwu o rozwód/separację;
2. W pozostałych sprawach rodzinnych – strony do mediacji kieruje sąd rejonowy (sąd rodzinny) przed którym toczy się postępowanie (np. o alimenty, o uregulowanie kontaktów z dzieckiem, o wykonywanie władzy rodzicielskiej, o ustalenie miejsca zamieszkania dziecka); jeśli mediacja odbywa się na podstawie umowy o mediację to strony mogą wypracować ugody, która zostanie skierowana do sądu celem jej zatwierdzenia (np. w sprawie o alimenty), a w sprawach o władzę rodzicielską protokół z mediacji stanowić będzie załącznik do wniosku składanego w sądzie.

Jakie są etapy postępowania mediacyjnego?

1. W razie skierowania sprawy do mediacji przez sąd wyznaczony jest mediator, który ma określony termin na przeprowadzenie mediacji.
2. Mediator kontaktuje się ze stronami postępowania i zawiadamia ich o terminie i miejscu posiedzenia mediacyjnego.
3. Mediator otrzymuje akta sprawy sądowej, zapoznaje się ze szczegółami konfliktu i przeprowadza diagnozę.
4. Mediator może zorganizować wspólne posiedzenie skonfliktowanych stron, a w uzasadnionych przypadkach spotkania indywidualne (np. gdy jest duży konflikt między stronami, przemoc, niechęć do rozmowy w obecności drugiej strony).
5. Przeprowadzenie posiedzenia mediacyjnego. W razie potrzeby można zorganizować więcej niż jedno spotkanie z mediatorem. W trakcie posiedzenia mediator daje szansę każdej osobie na przedstawienie swojego stanowiska oraz jej oczekiwań co do treści ewentualnej ugody. Mediator ustala czy są jakieś zbieżności w interesach stron mediacji, a następnie przedstawia możliwe rozwiązania sporu.
6. W razie dojścia stron do wspólnie zaakceptowanego porozumienia zostaje spisana treść ugody, którą musi podpisać każda ze stron.
7. Z mediacji przygotowuje się protokół. Jeśli została zawarta ugoda jest ona załącznikiem do protokołu. Mediator jest zobowiązany przesłać do sądu protokół z mediacji wraz z ugodą i wnioskiem o zatwierdzenie ugody.

Skutki mediacji:

1. Mediacja bezskuteczna: Strony nie wypracowały porozumienia i nie doszło do zawarcia ugody. W takiej sytuacji sprawę rozstrzygnie sąd w wydanym wyroku lub postanowieniu.
2. Mediacja skuteczna: Strony zawarły przed mediatorem ugodę, która po zatwierdzeniu przez sąd uzyskuje moc prawną ugody sądowej. W takim przypadku kończy się postępowanie sądowe. Sąd nie zatwierdzi ugody jeśli jest ona sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa, a także gdy jest niezrozumiała lub zawiera sprzeczności. Jeśli ugoda, której nadano klauzulę wykonalności nie jest zrealizowana, istnieje możliwość skierowania jej wykonania do egzekucji komorniczej. Jeśli mediacje są przeprowadzane w toku procesu o rozwód lub separację to poczynione w jej toku ustalenia wymagają potwierdzenia – sąd wydaje wyrok lub postanowienie.

Bezpłatna mediacja:

W ramach realizacji przez Fundację TAURUS zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego można również skorzystać z bezpłatnej mediacji.

Nieodpłatna mediacja obejmuje:

1. poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających,
2. przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji,
3. przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej,
4. przeprowadzenie mediacji,
5. udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

Z zakresu bezpłatnej mediacji wykluczone są sprawy, w których:

1. sąd lub inny organ wydały postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub postępowania mediacyjnego,
2. zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc.

Kto może skorzystać z nieodpłatnej mediacji:

Uprawniona do zainicjowania nieodpłatnej mediacji jest każda osoba, której nie stać na odpłatną pomoc prawną i która złoży stosowne oświadczenie w tej sprawie.

Miejsce i termin nieodpłatnej mediacji ustalić można ustalić:

- telefonicznie pod nr telefonu: 616 463 344 (od poniedziałku do piątku w godz. 7:30 – 20:00) lub
- mailowo: npp@um.poznan.pl

WIĘCEJ INFORMACJI NA STRONIE: WWW.PORADYPRAWNE-TAURUS.PL

INFORMATOR ZOSTAŁ PRZYGOTOWANY W RAMACH REALIZACJI PRZEZ FUNDACJĘ TAURUS ZADANIA PUBLICZNEGO W ZAKRESIE PROWADZENIA NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ, NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO, BEZPŁATNEJ MEDIACJI ORAZ EDUKACJI PRAWNEJ W POZNANIU W 2024R.

ZADANIE PUBLICZNE JEST FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW BUDŻETOWYCH MIASTA POZNANIA.